

החברה החרדית – תמונת מאקרו

ד"ר איתן רגב ויהודית מילצקי

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

<https://data.machon.org.il/>

יוני 2024

נתונים נבחרים מדוח מצב החברה החרדית ומרכז הידע והנתונים

ברוכים הבאים לעולם של נתונים

מרכז הנתונים של המכון החרדי וקרן וואהל מנגיש לכם את כל מה שחשוב ומעניין לדעת אודות החברה החרדית בישראל. באמצעות לוחות אינטראקטיביים תוכלו לגשת למידע ונתונים בתחומים שונים על המגזר החרדי, תוך השוואה לקבוצות אוכלוסייה נוספות, לייצר פילוחים, לזהות מגמות לאורך שנים ועוד.

חינוך

צרכנות

תעסוקה

דיור

דמוגרפיה

דיגיטציה

דוח מצב החברה החרדית

איתן רגב, יהודית מילצקי

2023

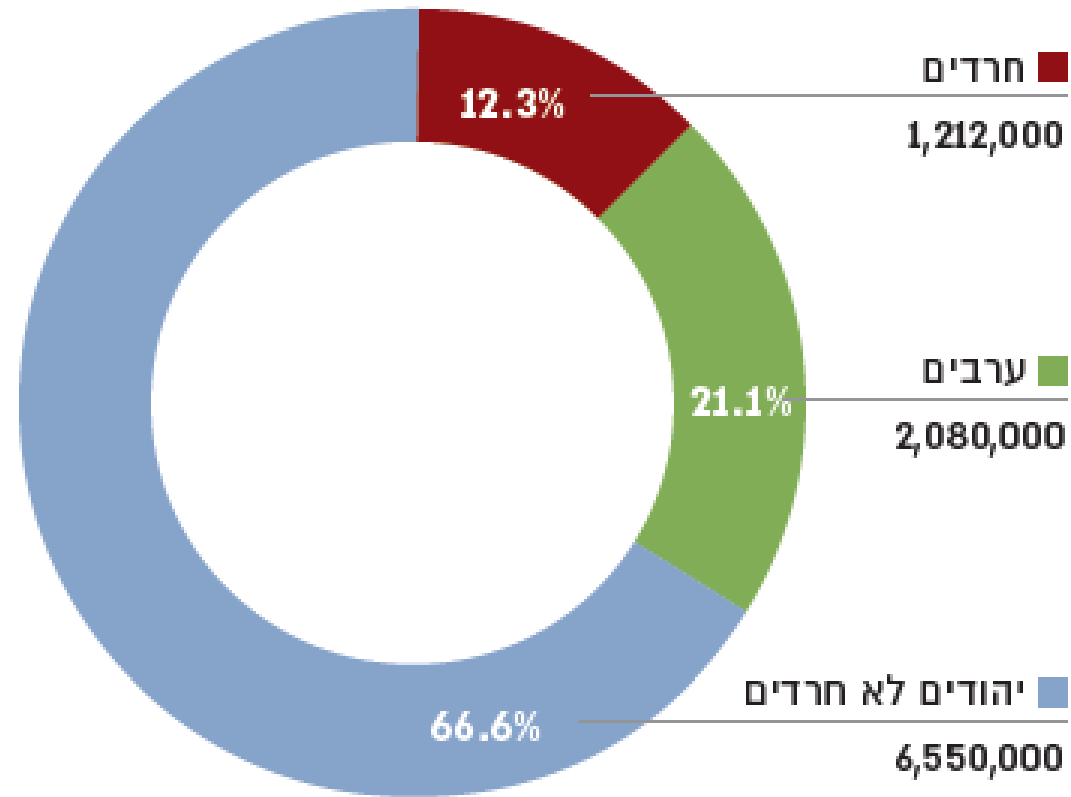
דמוגרפיה

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

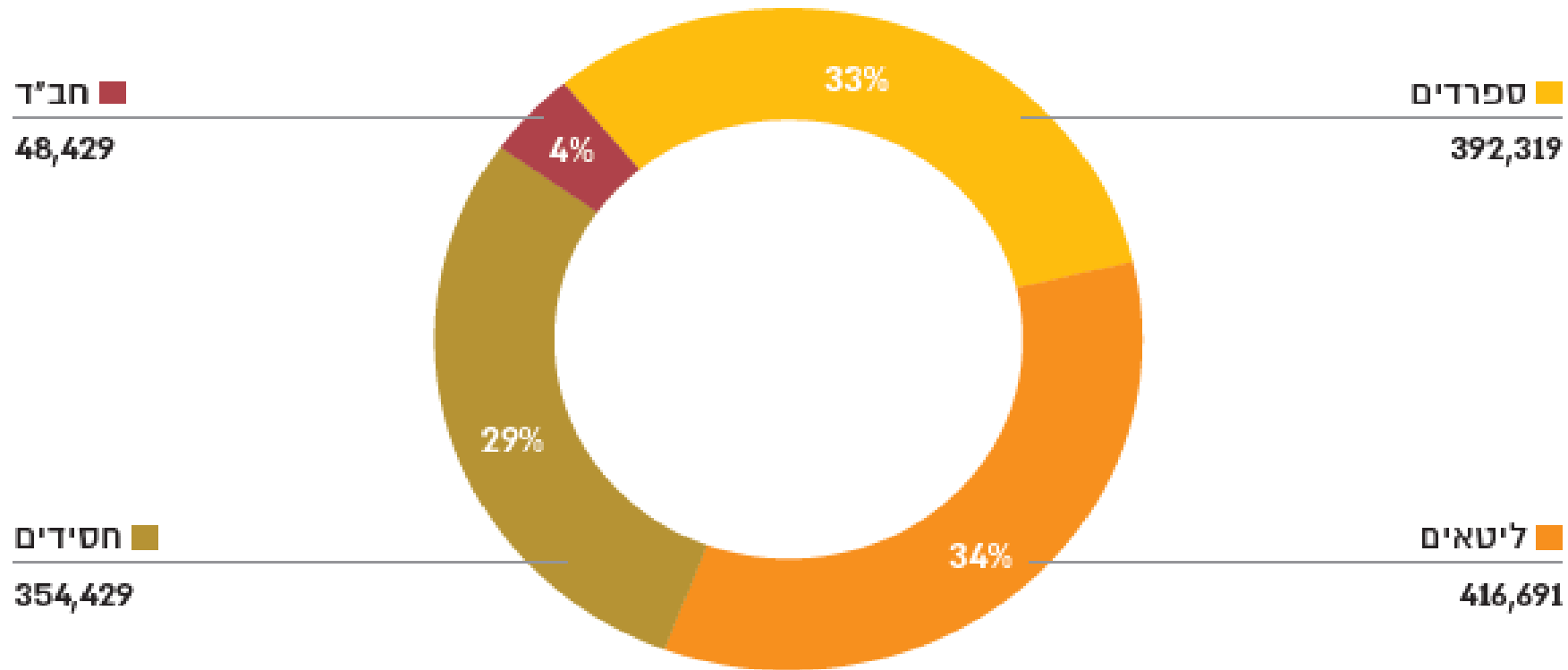
האוכלוסייה החרדית מהווה כ-12.3% מאוכלוסיית ישראל; מספר זה נמוך בכ-10% מהאומדן המקובל כיום

התפלגות התושבים בישראל לפי קבוצות אוכלוסייה, 2023

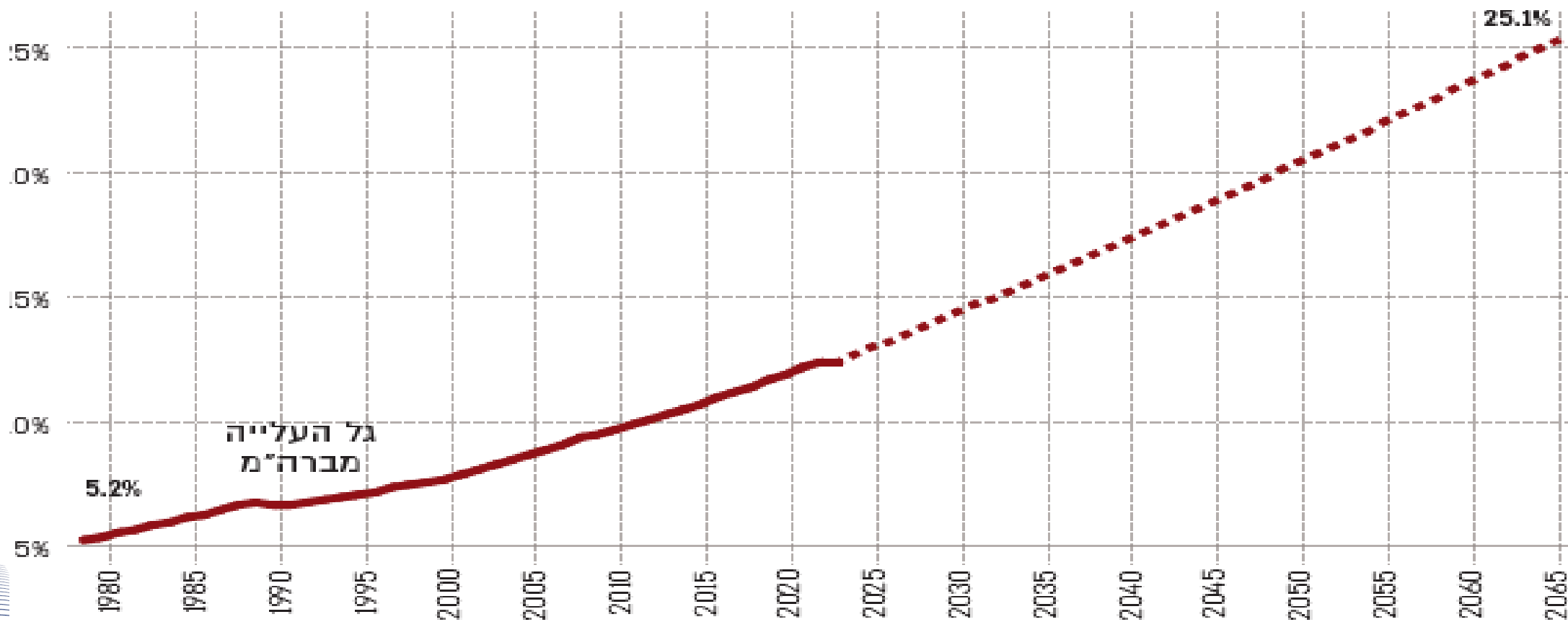
חלקם היחסי של 3 הזרמים הגדולים דומה למדי (כאשר סופרים את חב"ד עם שאר החסידויות)

התפלגות זרמים בחברה החרדית, 2023

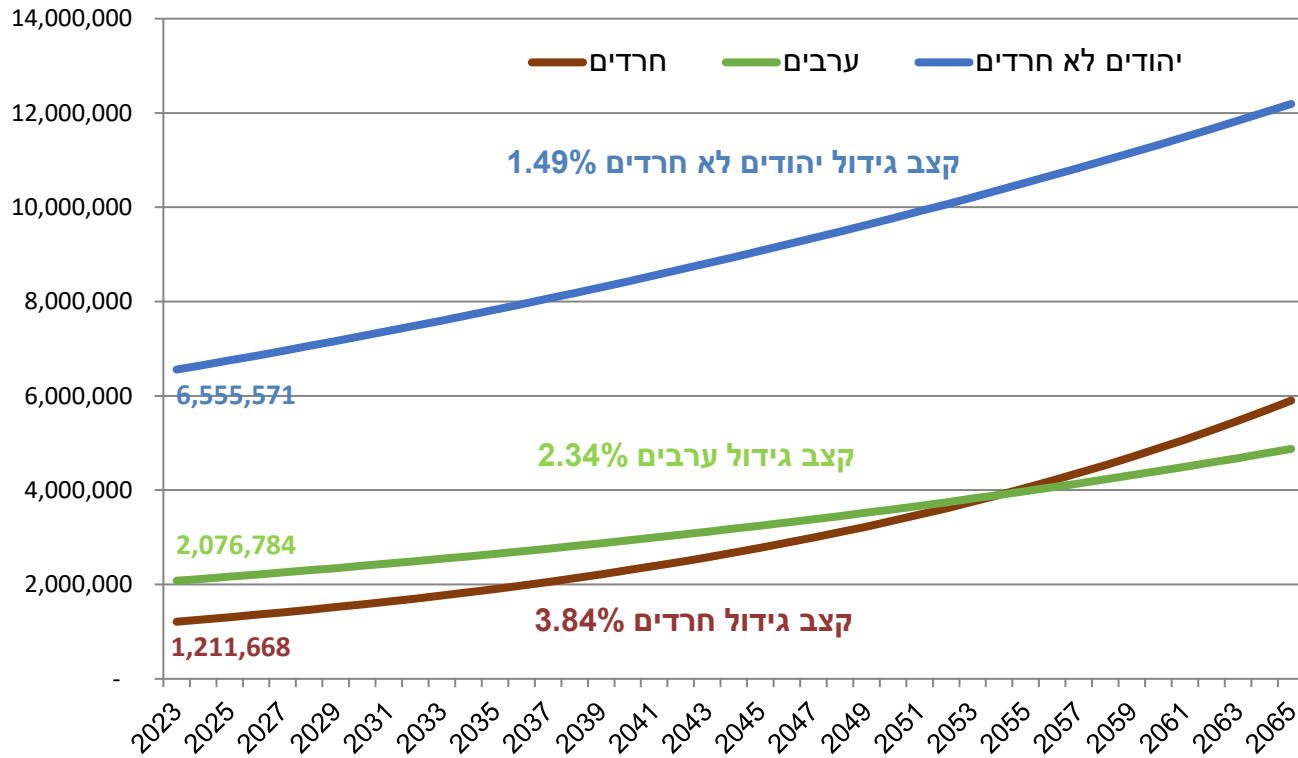
בשנת 1979 החברה החרדית היוותה רק 5% מאוכלוסיית ישראל – בשנת 2065 היא תהווה 25%. נתון זה נמוך ב-7 נקודות אחוז מהתחזית הרווחת כיום

שיעור החרדים מכלל אוכלוסיית ישראל, 1979-2065

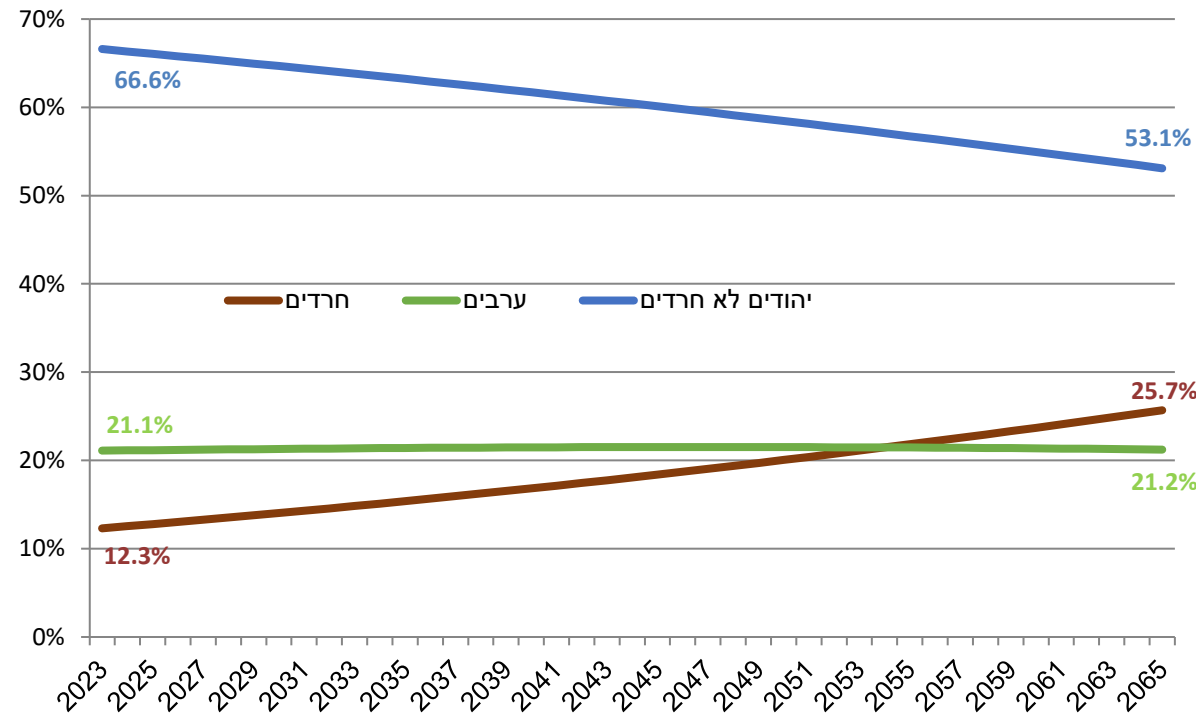

אם קצב הריבוי הטבעי של כל מגזר לא ישתנה ב-40 השנים הקרובות ואפילו אם נתעלם מהעזיבה נטו, חלקם של החרדים ב-2065 עדיין יהיה רק 25.7%

גודל אוכלוסייה עתידי בתרחיש היפוטתי בו קצב הגידול בכל מגזר שווה לריבוי הטבעי כיום (ואין יציאה בשאלה), 2023-2065

התפלגות עתידית של אוכלוסייה בתרחיש בו קצב הגידול בכל מגזר שווה לריבוי הטבעי כיום (ללא יציאה בשאלה), 2023-2065

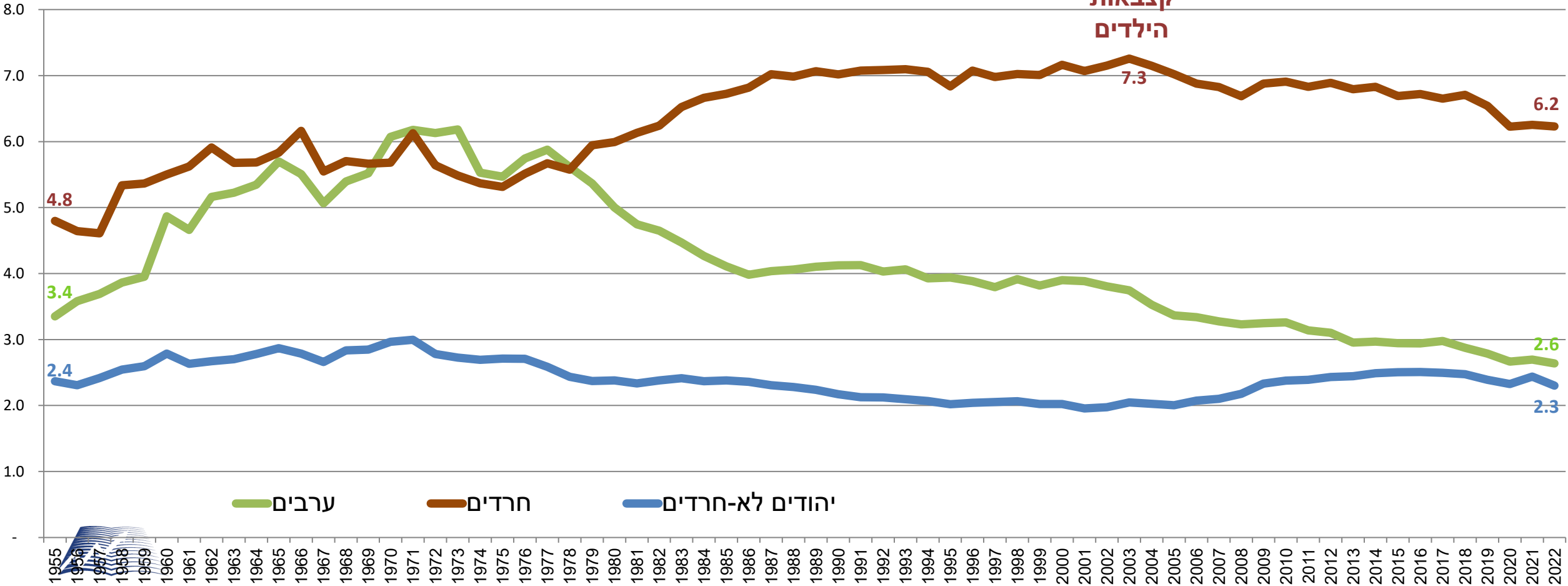

ואם לא מתעלמים מהעזיבה נטו וקצב הריבוי לא ישתנה, חלקם של החרדים ב-2065 יהיה רק 22.4%
כלומר: בתרחיש של "עסקים כרגיל" חלקם של החרדים באוכלוסיית ישראל יהיה פחות מרבע ב-2065

פריון הילודה במגזר החרדי נמצא בשפל של 40 שנה; ובמגזר הערבי בשפל של כל הזמנים

פריון ילודה לפי מגזר, 1955-2022

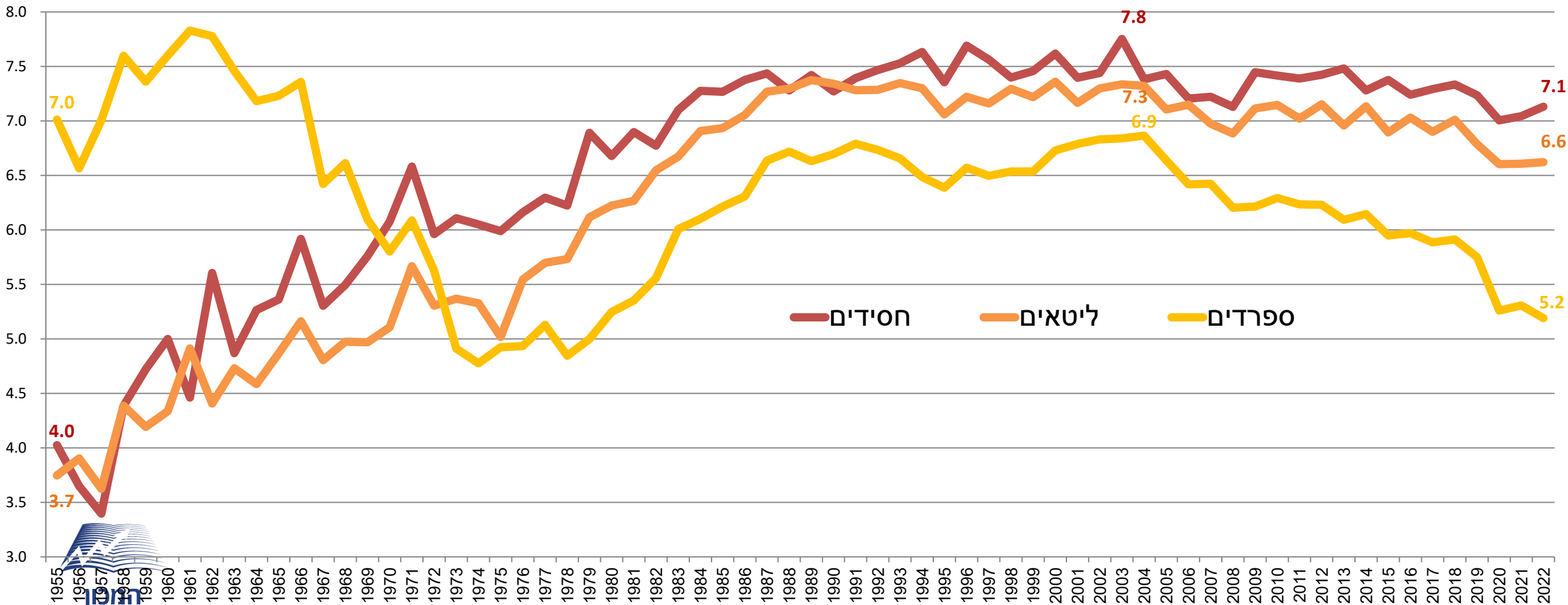
קיצוץ קצבאות הילדים

צניחה חדה בפריון הילודה של הזרם הספרדי בשני העשורים האחרונים

פריון ילודה לפי זרם חרדי, 1955-2022

חסידים   ליטאים   ספרדים

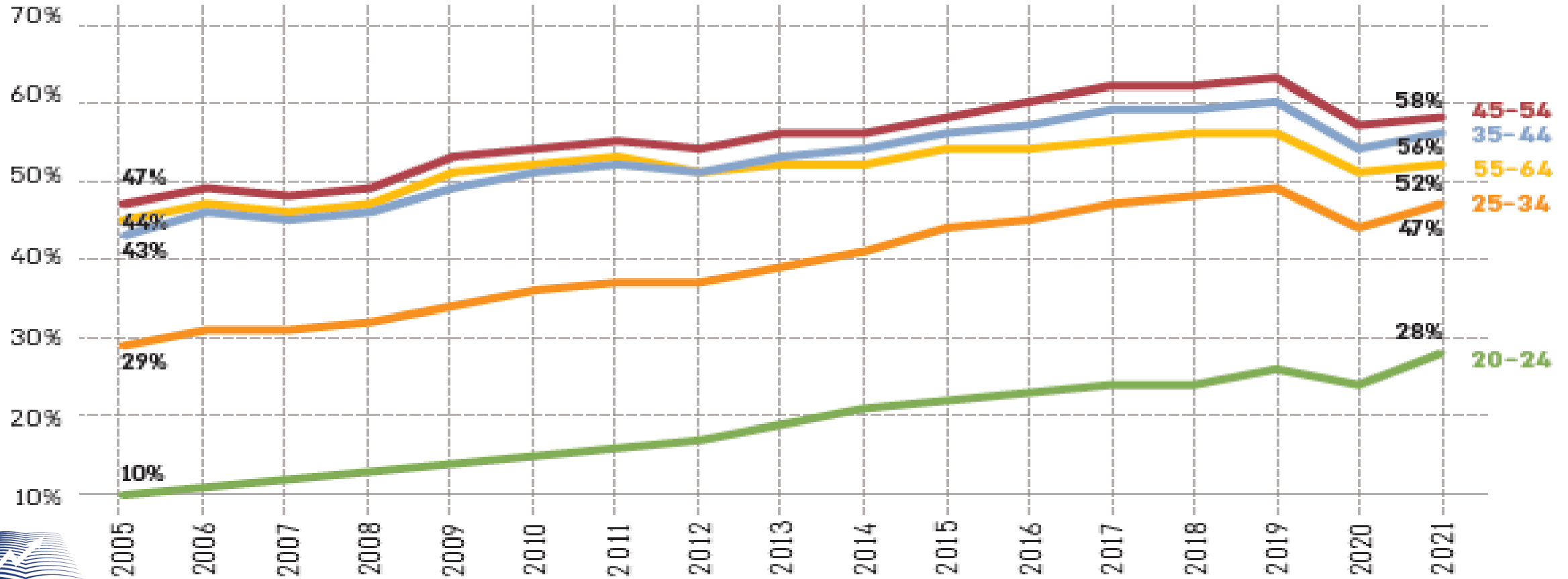
תעסוקה

המכון
החודי
למחקרי
מדיניות

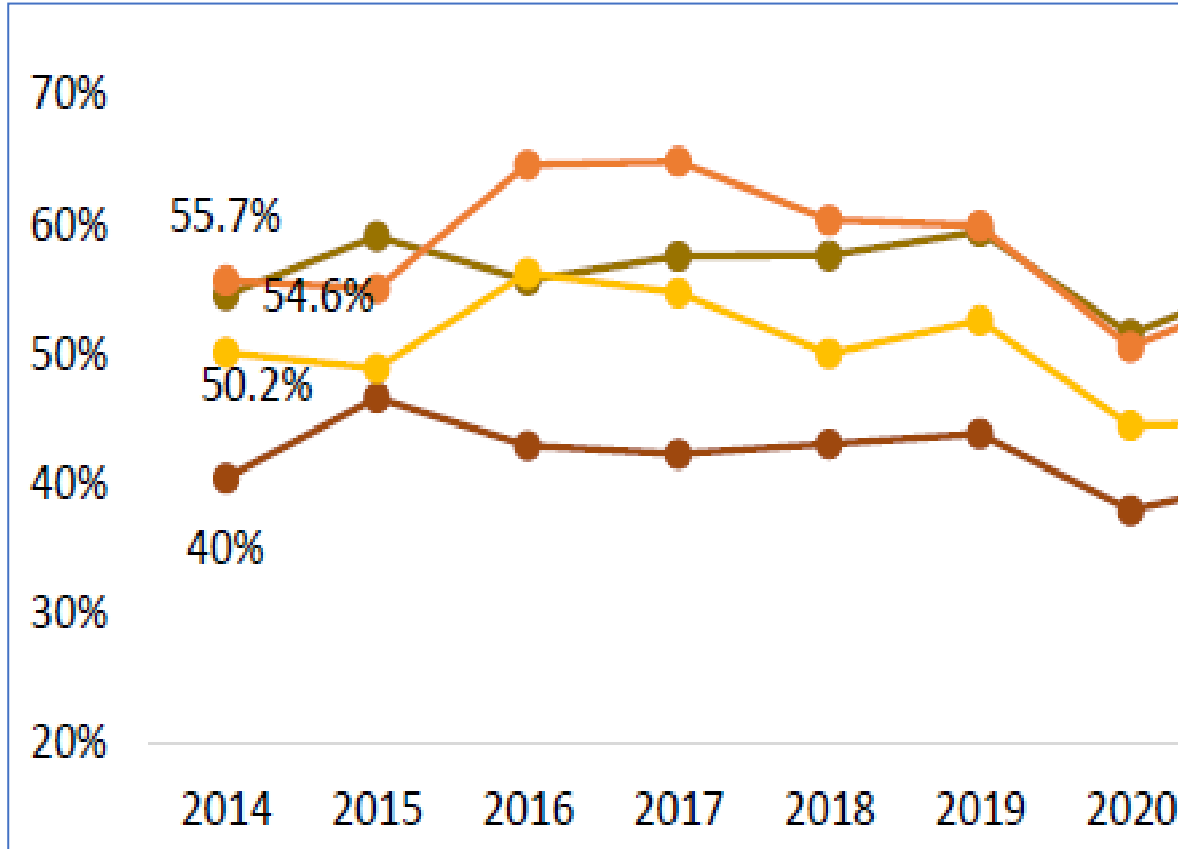
העלייה המשמעותית ביותר בתעסוקת גברים חרדים חלה בקרב הצעירים בגילי 25-34

שיעור תעסוקת גברים חרדים לפי קבוצות גיל, 2005-2021

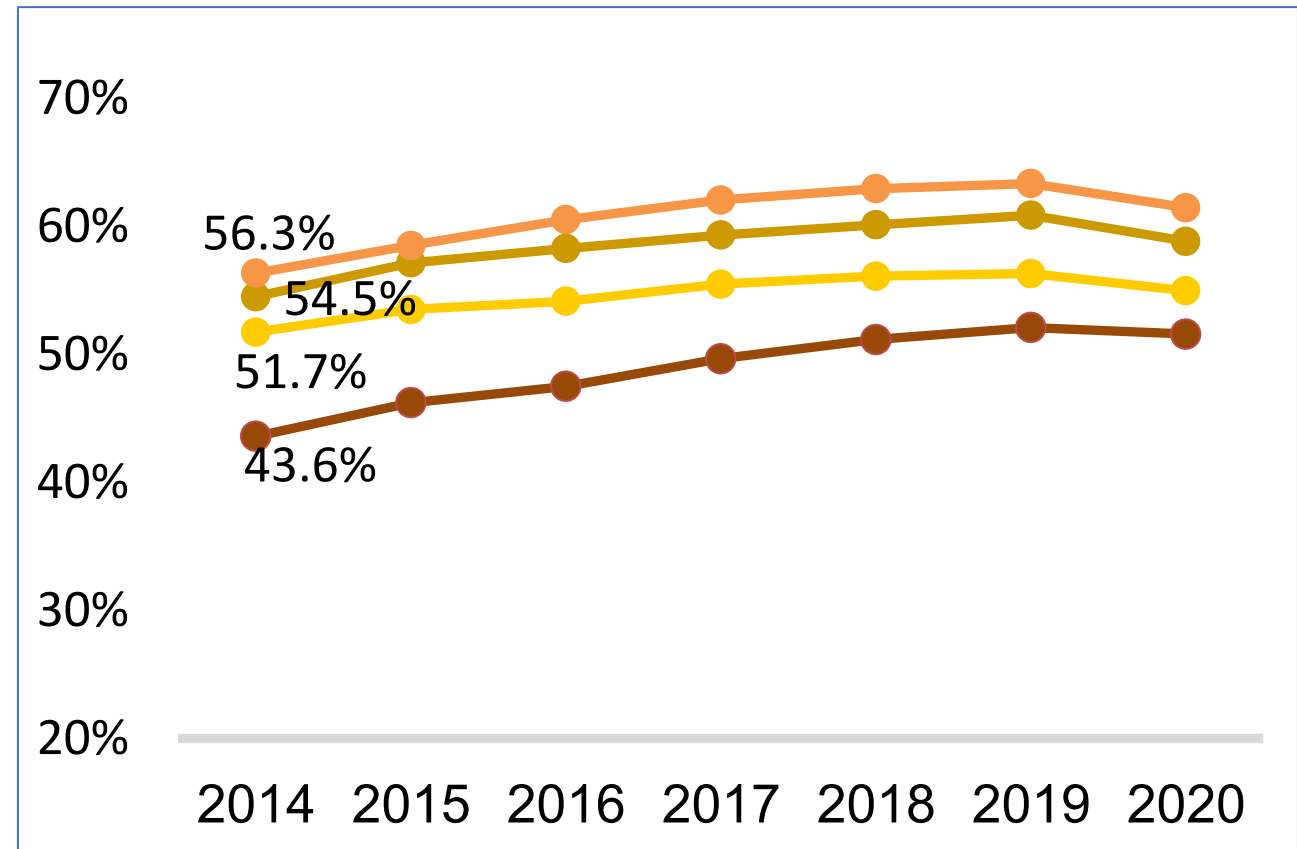

בשונה מן הניתוח של משרד העבודה ושל משרד האוצר - דווקא הצעירים החרדים הם האחראים העיקריים לעלייה בתעסוקה

תעסוקת גברים חרדים לפי קבוצת גיל, סכ"א

תעסוקת גברים חרדים לפי קבוצת גיל, מדד מינהלי

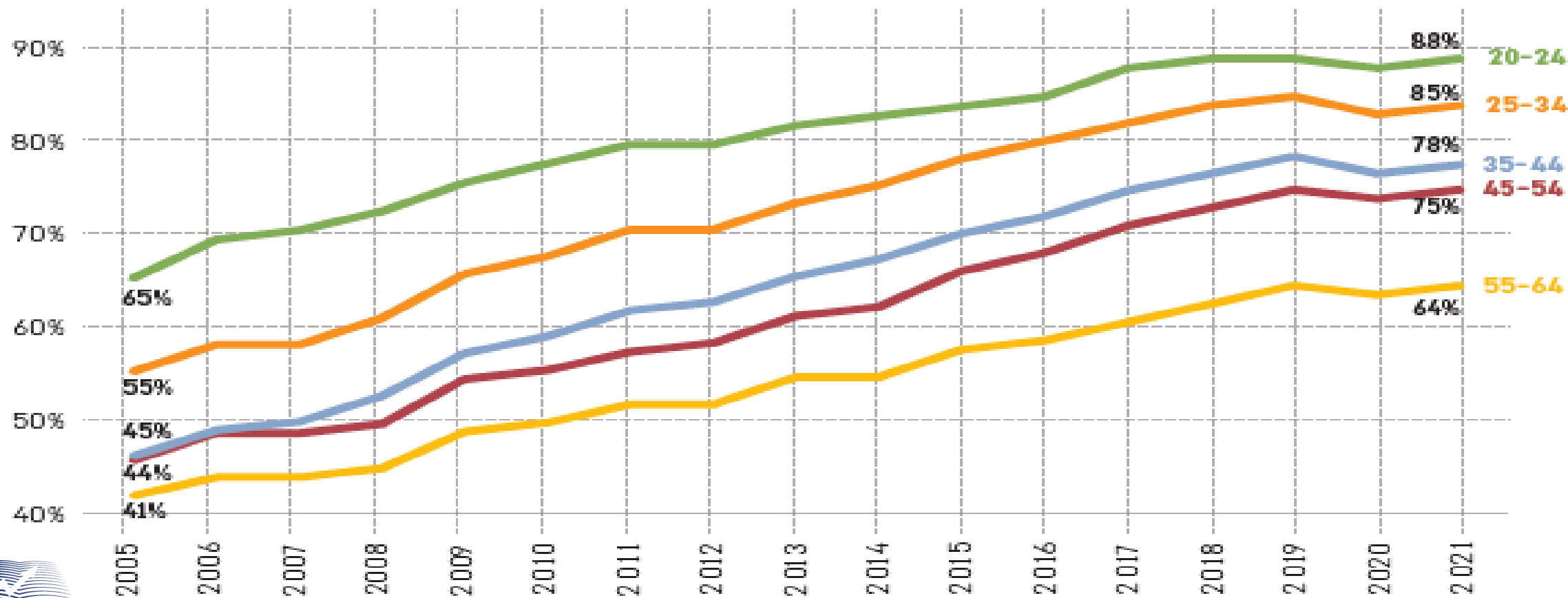

● 25-34 ● 35-44 ● 45-54 ● 55-66

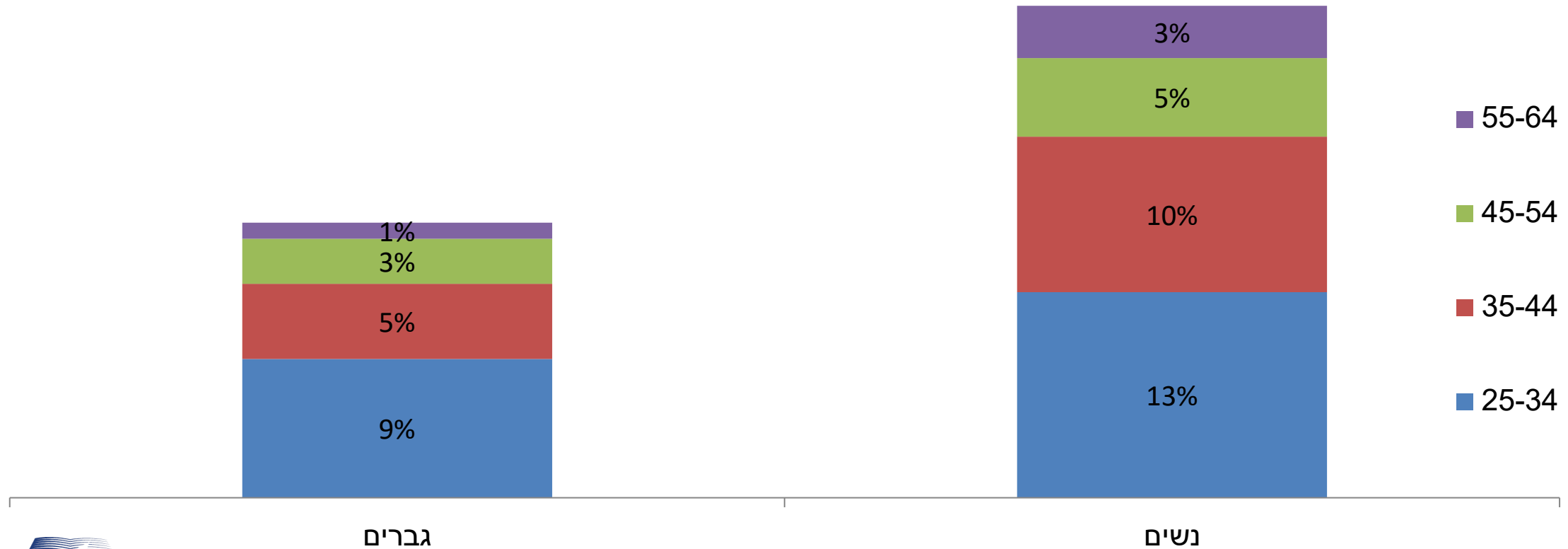
אצל הנשים החרדיות חלה עלייה מרשימה בתעסוקה בכל קבוצות הגיל

שיעור תעסוקת נשים חרדיות לפי קבוצות גיל, 2005-2021

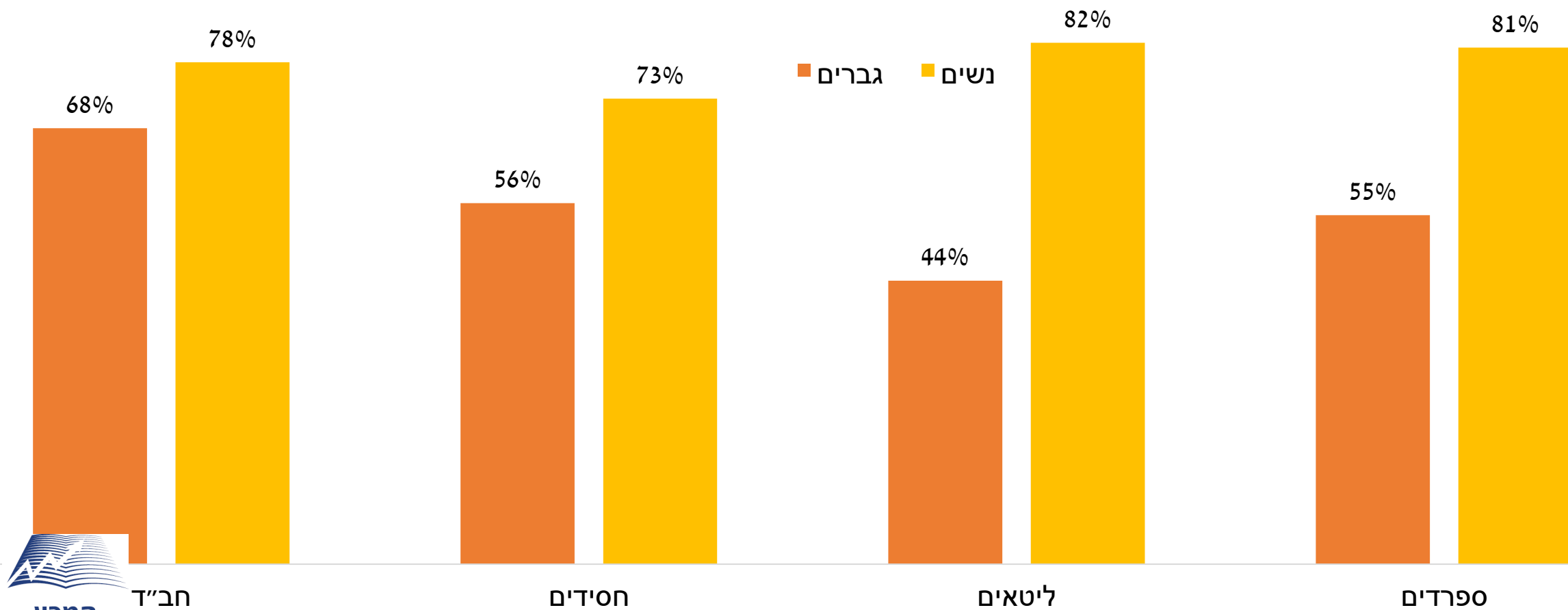
הצעירים בני 25-34 תרמו כמחצית מסך עליית התעסוקה של גברים חרדים בעשור וחצי האחרונים

תרומה לגידול בשיעורי תעסוקת חרדים בין השנים 2005 ל-2019

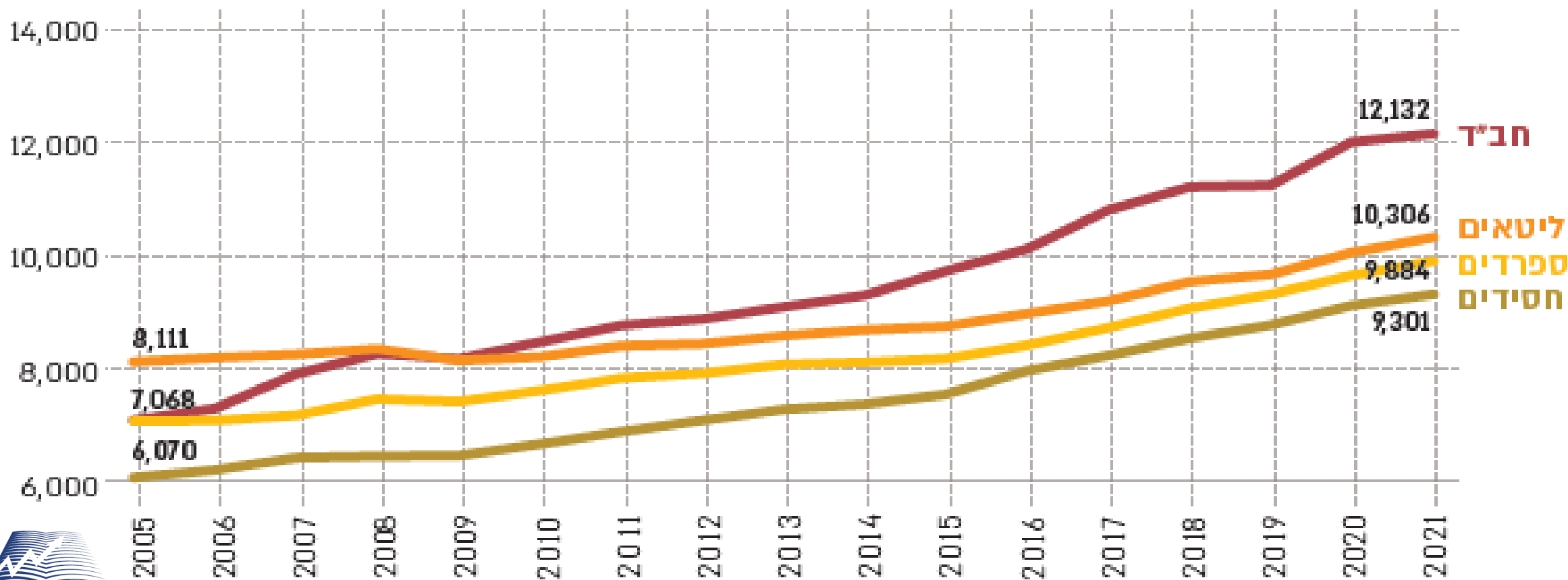
שיעורי התעסוקה של נשים ליטאיות הם הגבוהים ביותר – ושיעורי התעסוקה של גברים ליטאים הם הנמוכים ביותר

שיעורי תעסוקת חרדים לפי זרם ומגדר, 2021
גילי 25-64

שכר החודשי של החב"דניקים הוא הגבוה מבין הזרמים ואילו שכרם של החסידים הוא הנמוך ביותר (ייתכן שבגלל פערי ההשכלה)

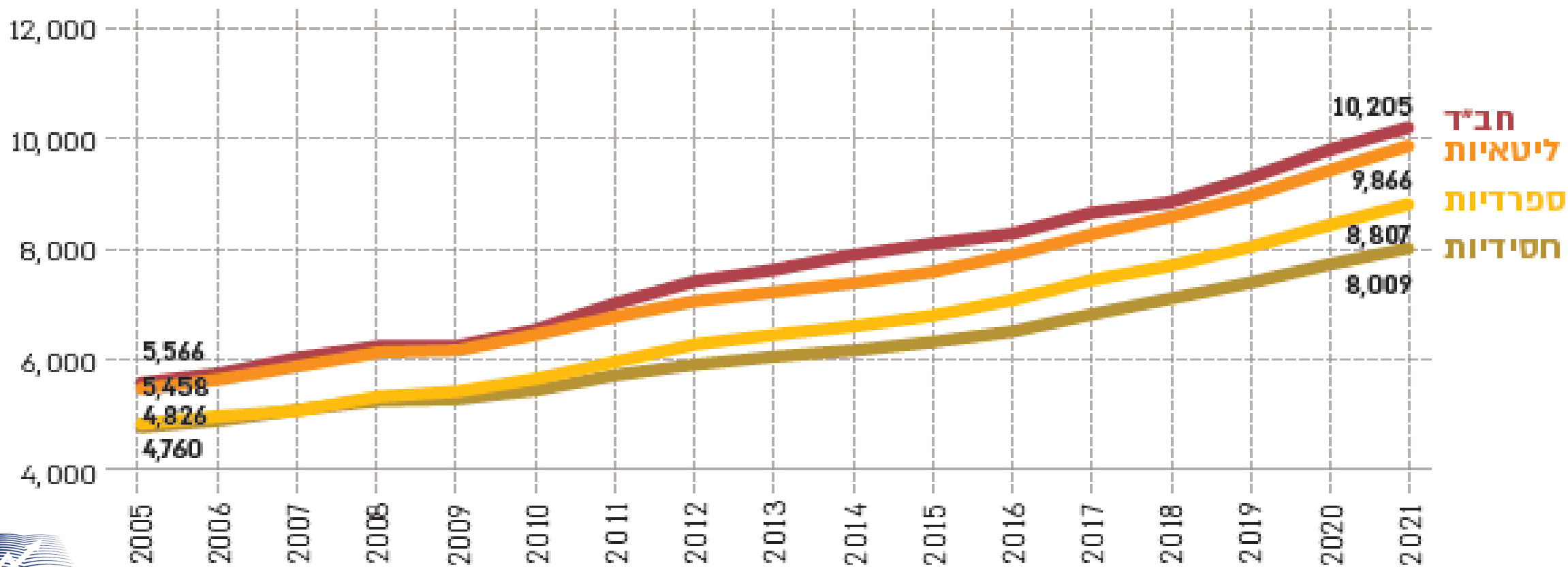
שכר חודשי מתוצע של גברים חרדים שכירים לפי זרמים, בשקלים, 2021-2005

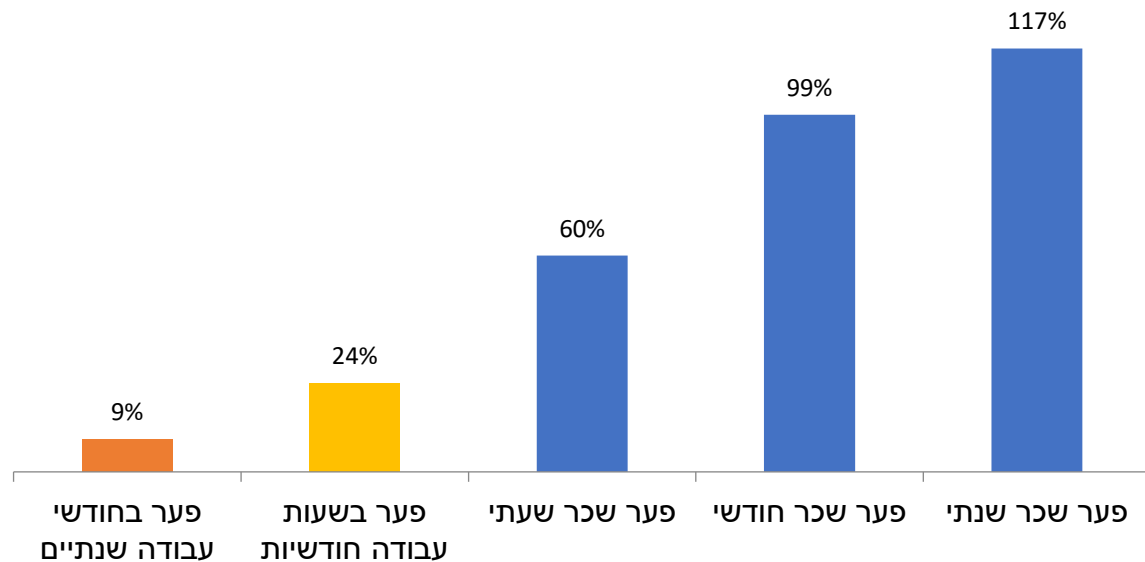
שכר החודשי של הליטאיות והחב"דניקיות הוא הגבוה ביותר, ושל החסידיות – הנמוך ביותר (ייתכן שבגלל פערי ההשכלה)

שכר חודשי ממוצע של נשים חרדיות שכירות לפי זרמים, בשקלים, 2005-2021

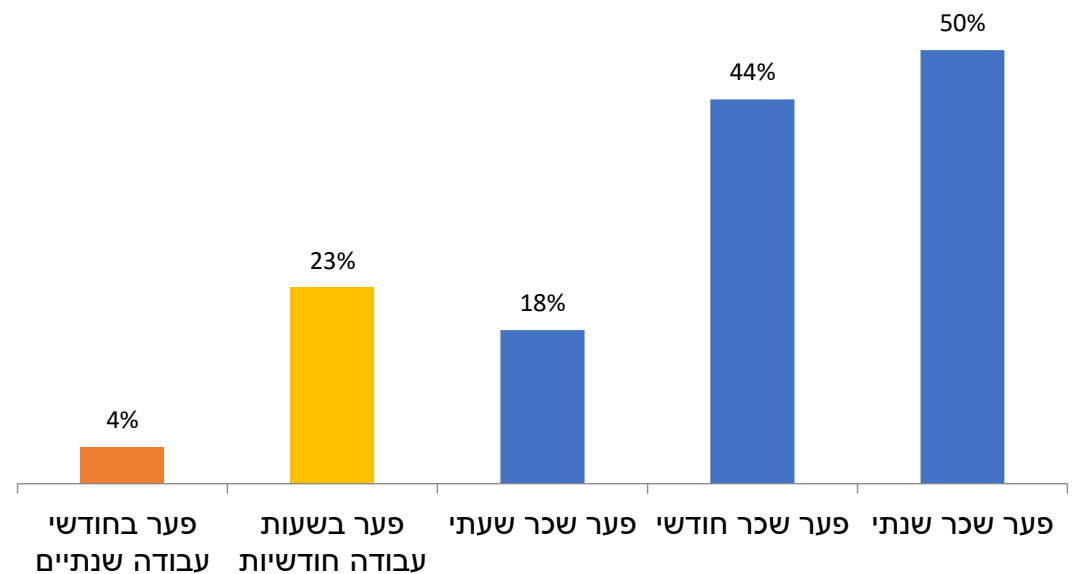

פער השכר השנתי בין יהודים שאינם חרדים לבין חרדים - כפול מפער השכר השעתי; הפריון לעובד חשוב לא פחות מהפריון לשעת עבודה..

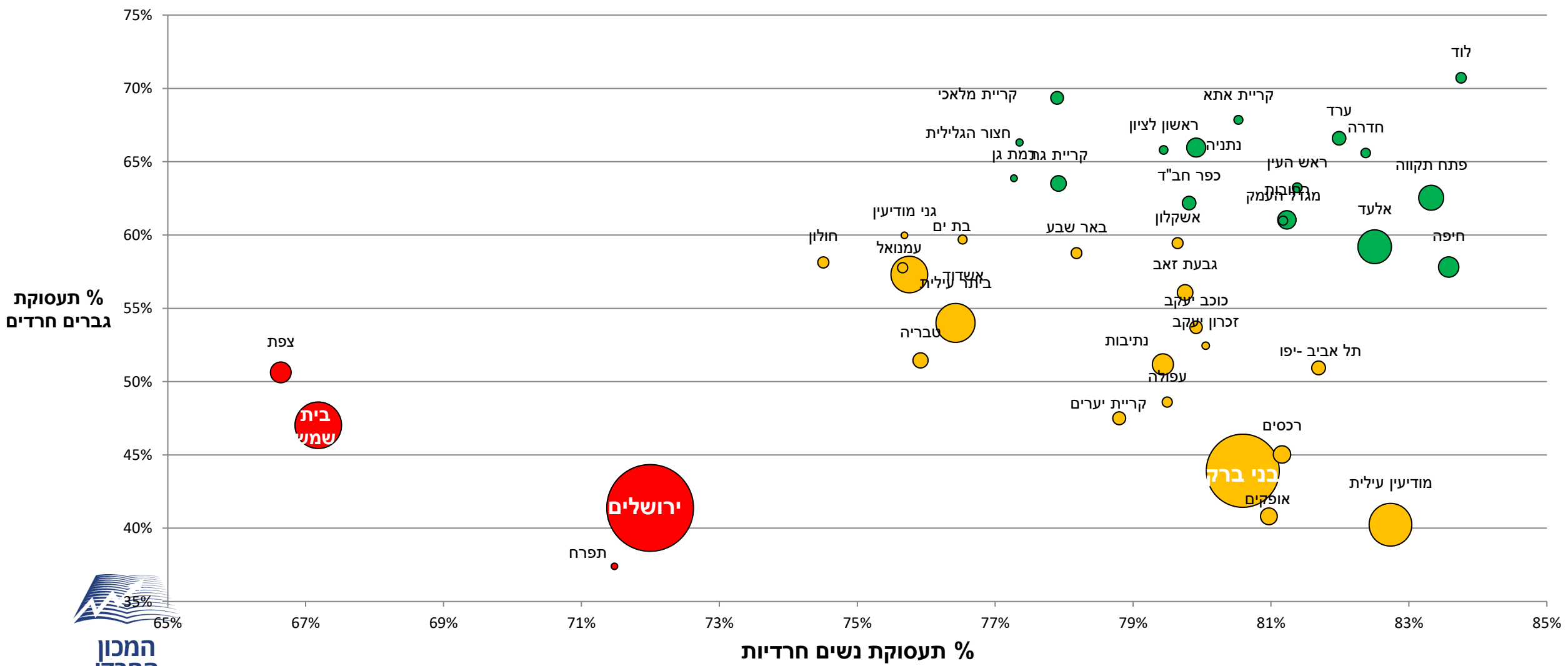
פערים בשכר ובהיקף משרה בין גברים יהודים לא חרדים לגברים חרדים, 2020

פערים בשכר ובהיקף משרה בין נשים יהודיות לא חרדיות לנשים חרדיות, 2020

תעסוקת החרדים בירושלים, בית שמש וצפת נמוכה במיוחד (בהשוואה לחרדים בשאר היישובים).

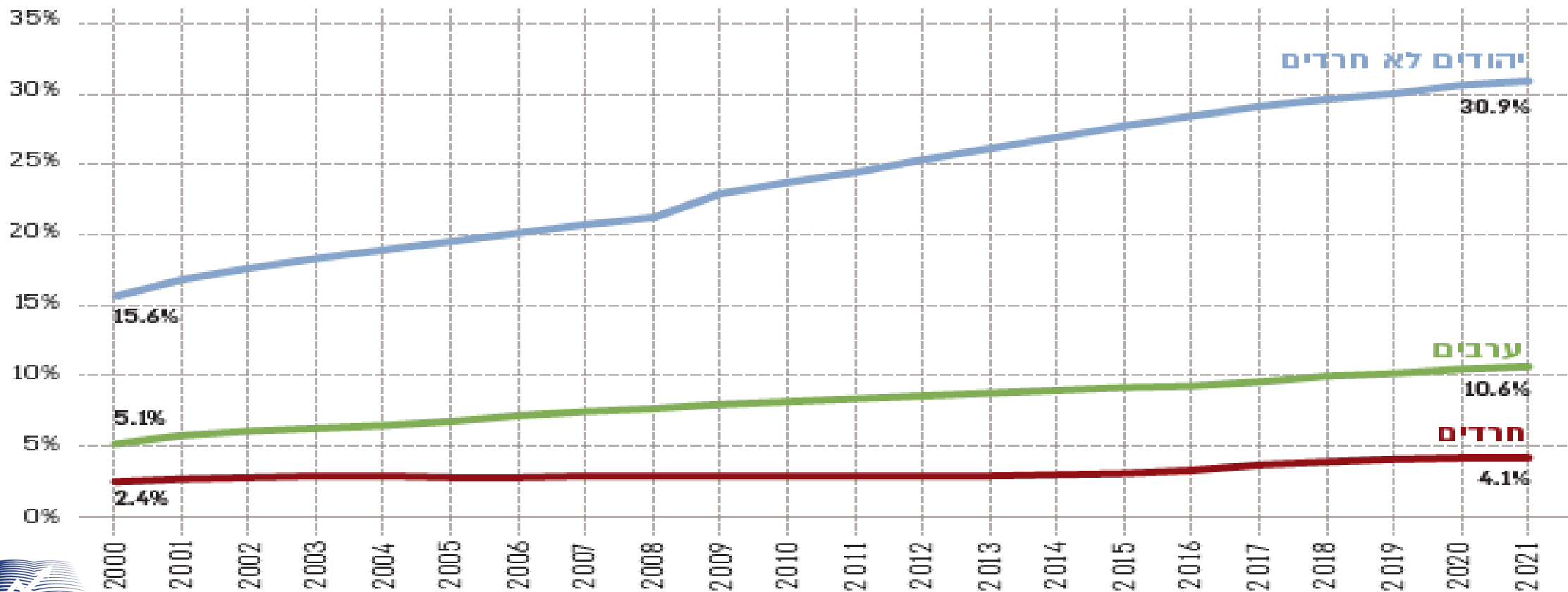
השכלה גבוהה

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

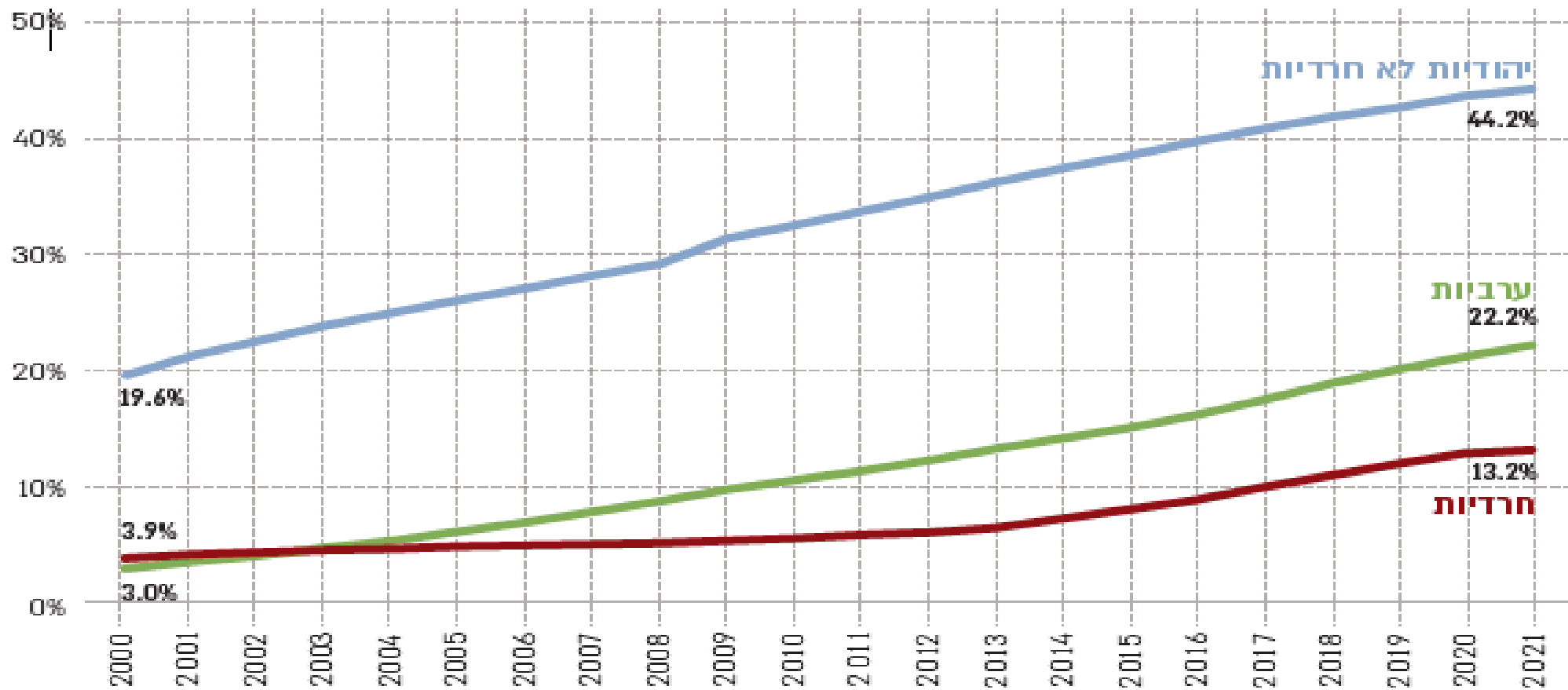
שיעור האקדמאים החרדים נמצא בסטגנציה בשני העשורים האחרונים

שיעור גברים בעלי תואר אקדמי לפי מגזר, 2000-2021, גילי 25-49

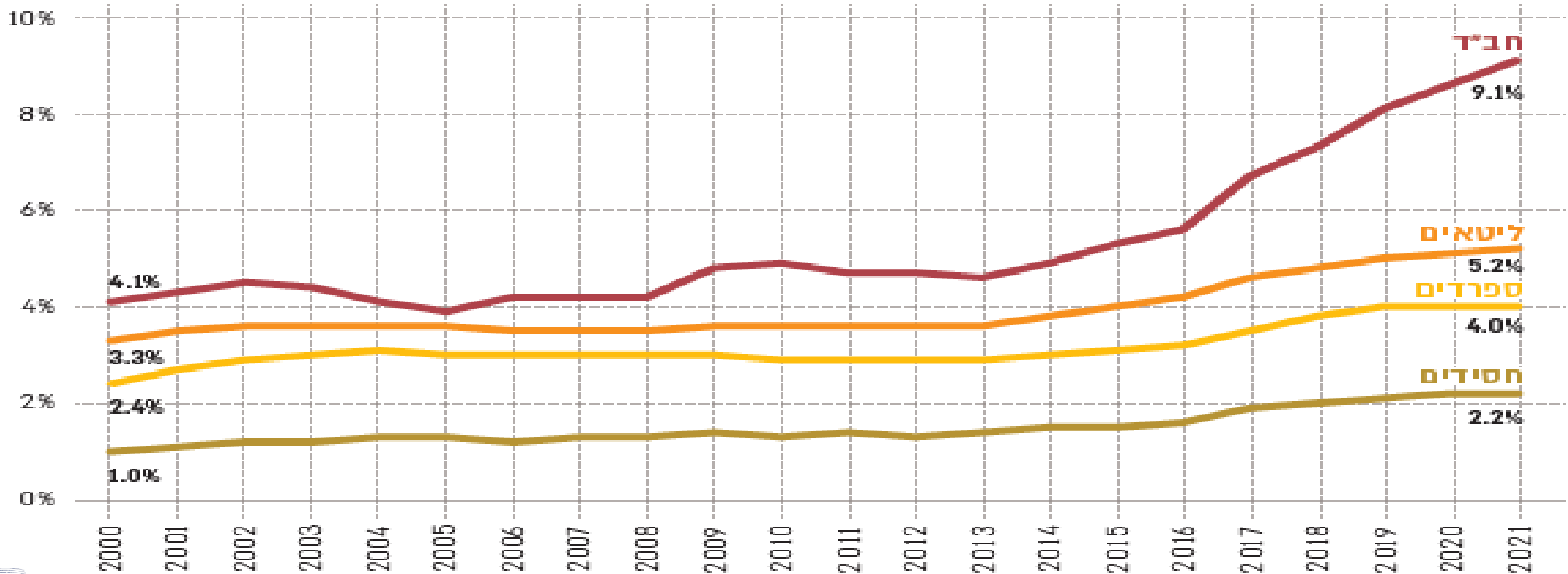
שיעור האקדמאיות החרדיות גדל פי 2.5 בעשור האחרון

שיעור נשים בעלות תואר אקדמי לפי מגזר, 2000-2021, גילי 25-49

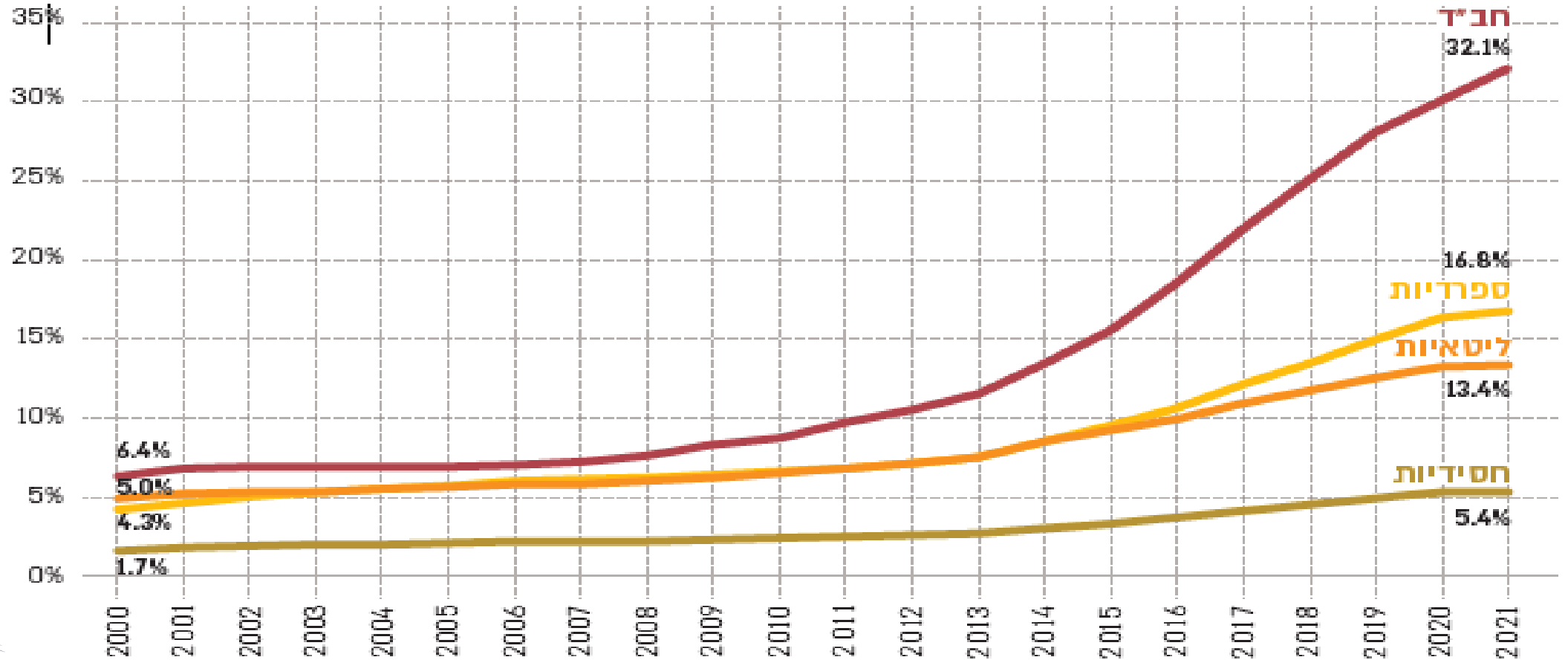
שיעור האקדמאים מזרם חב"ד נמצא במגמת עלייה; שיעור האקדמאים החסידים עודנו זניח

שיעור גברים חרדים בעלי תואר אקדמי לפי זרם, 2000-2021, גילי 25-49

שיעור האקדמאיות מזרם חב"ד גדל פי 4 בעשור האחרון; שיעור האקדמאיות החסידיות עודנו נמוך, ועולה בקצב איטי יותר משאר הזרמים

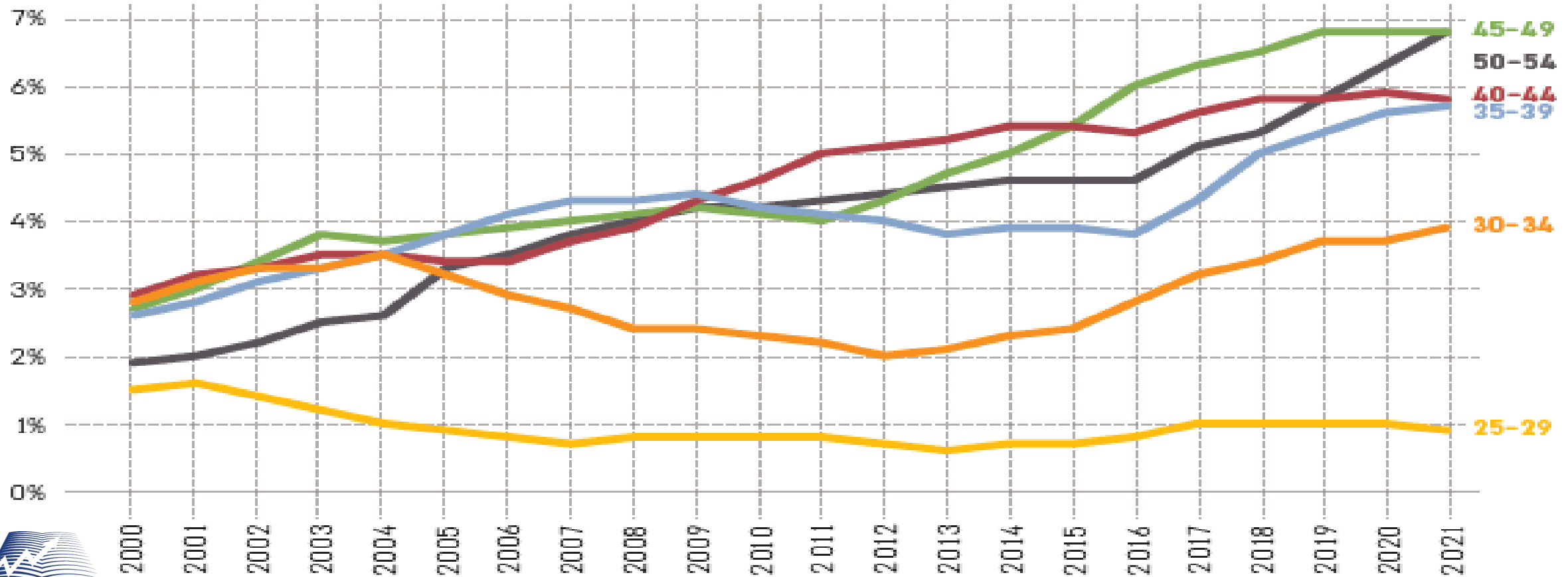
שיעור נשים חרדיות בעלות תואר אקדמי לפי זרם, גילי 25-49, 2000-2021

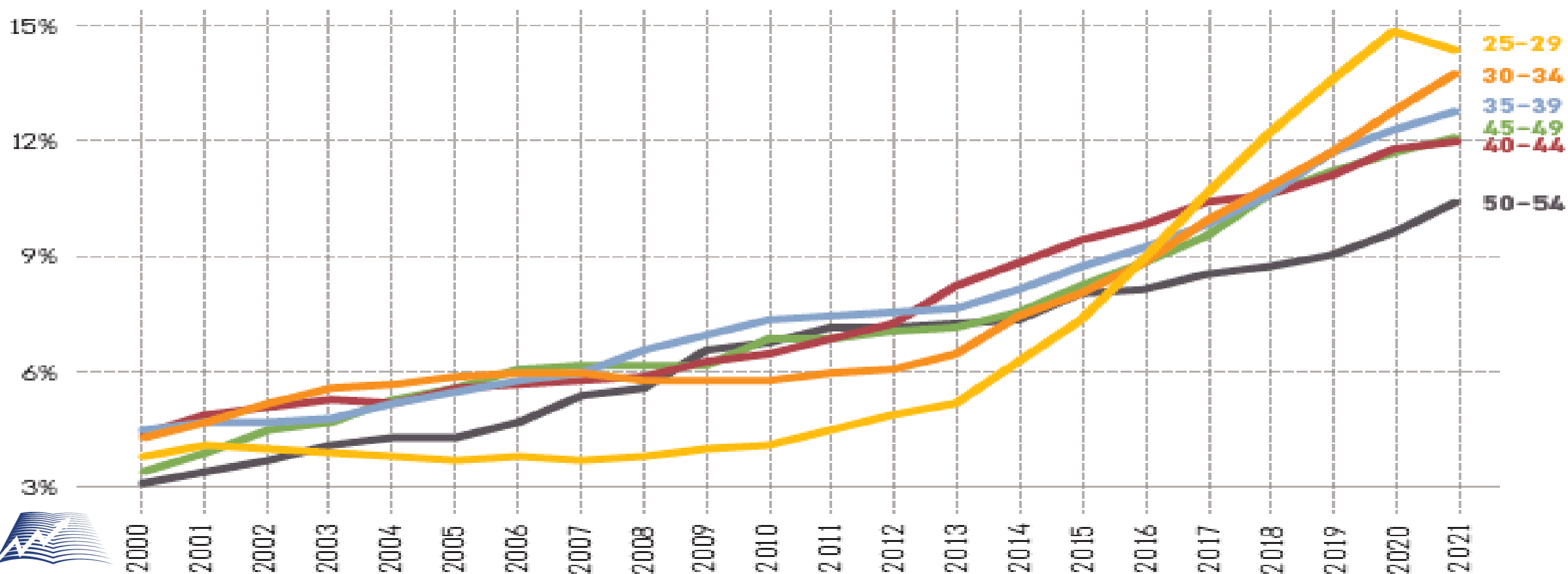
שיעור האקדמאים החרדים עלה בעיקר בקרב מבוגרים

שיעור גברים חרדים בעלי תואר אקדמי לפי קבוצות גיל, 2000-2021

שיעור האקדמאיות החרדיות בקבוצת הגיל הצעירה זינק בשנים האחרונות

שיעור נשים חרדיות בעלות תואר אקדמי לפי קבוצות גיל, 2000-2021

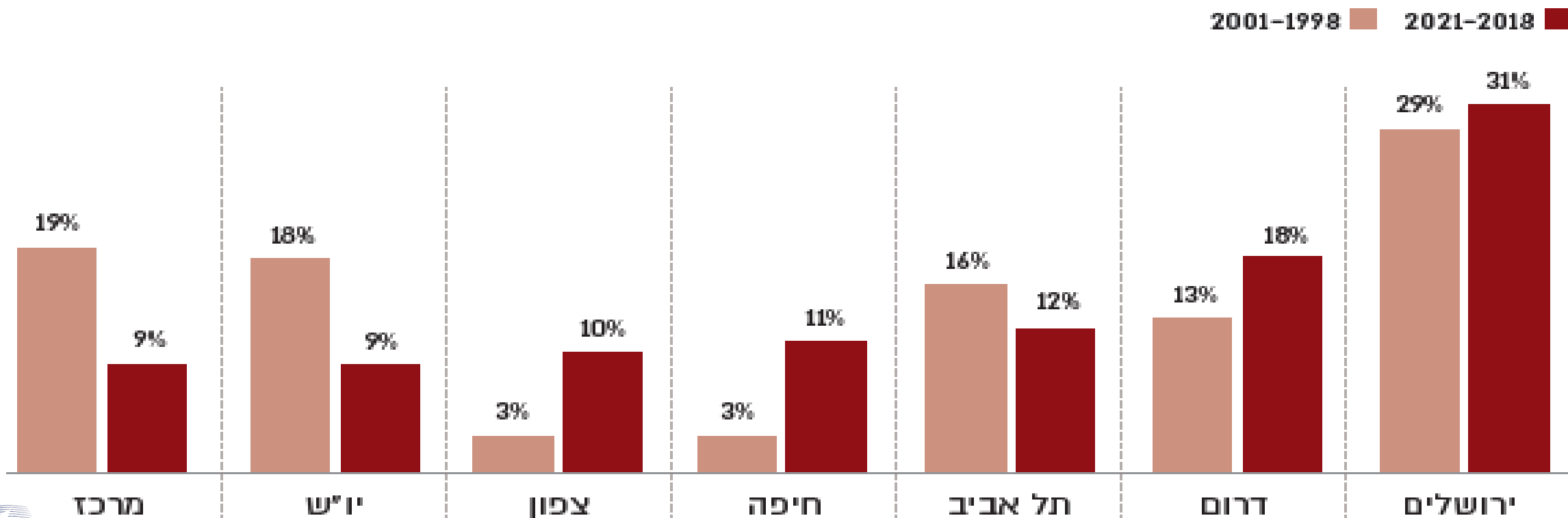
דיוור

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

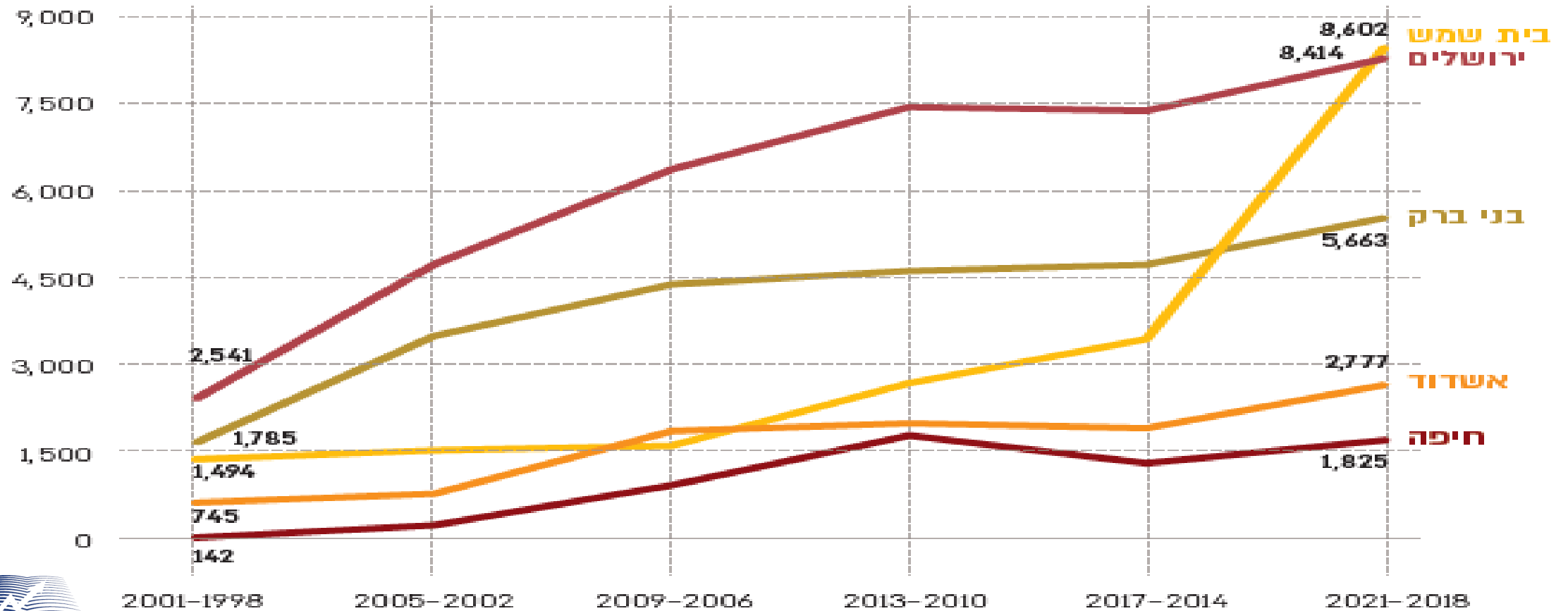
החרדים פונים לפריפריה: בשני העשורים האחרונים רכישות חרדים במרכז הארץ צנחו מ-35% ל-21% ובפריפריה גדלו מ-20% ל-40%

התפלגות רכישות דירות בקרב חרדים לפי מחוז ותקופה

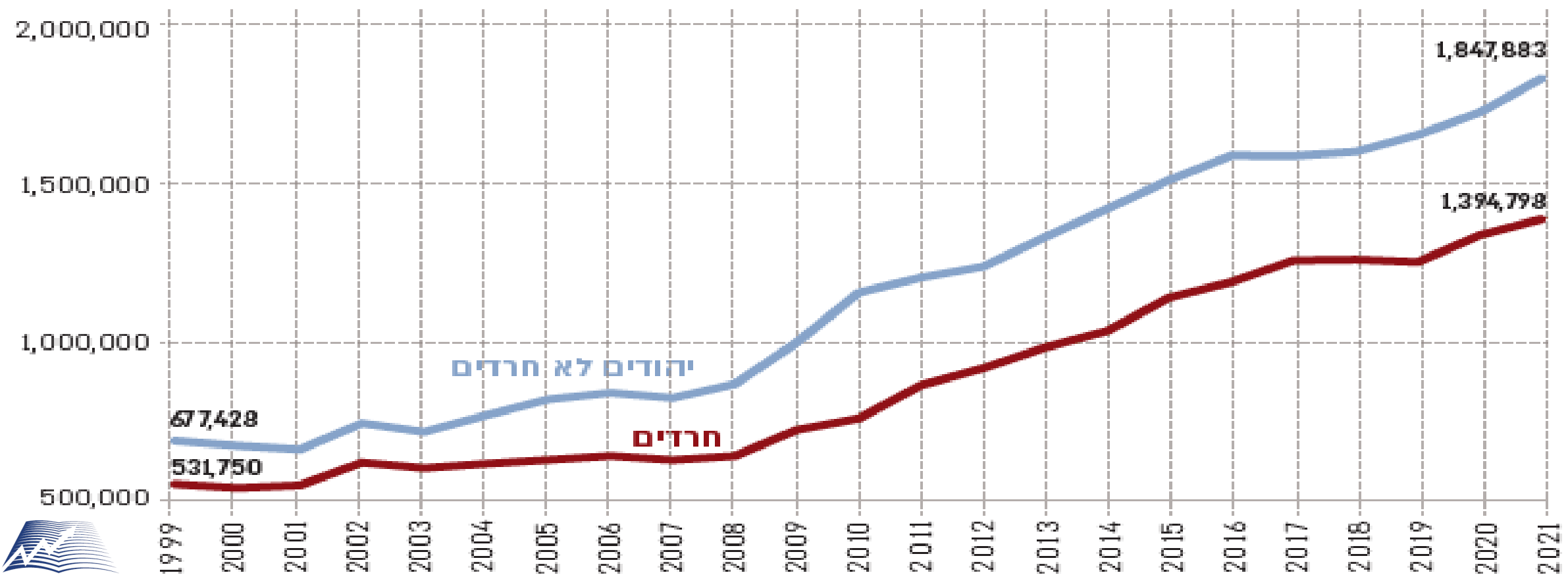
בית שמש עקפה את ירושלים כיעד הרכישות המוביל עבור חרדים; חיפה נכנסה לטופ 5

מספר דירות שנרכשו ע"י חרדים ב-5 יעדי הרכישה המובילים, 2021-1998

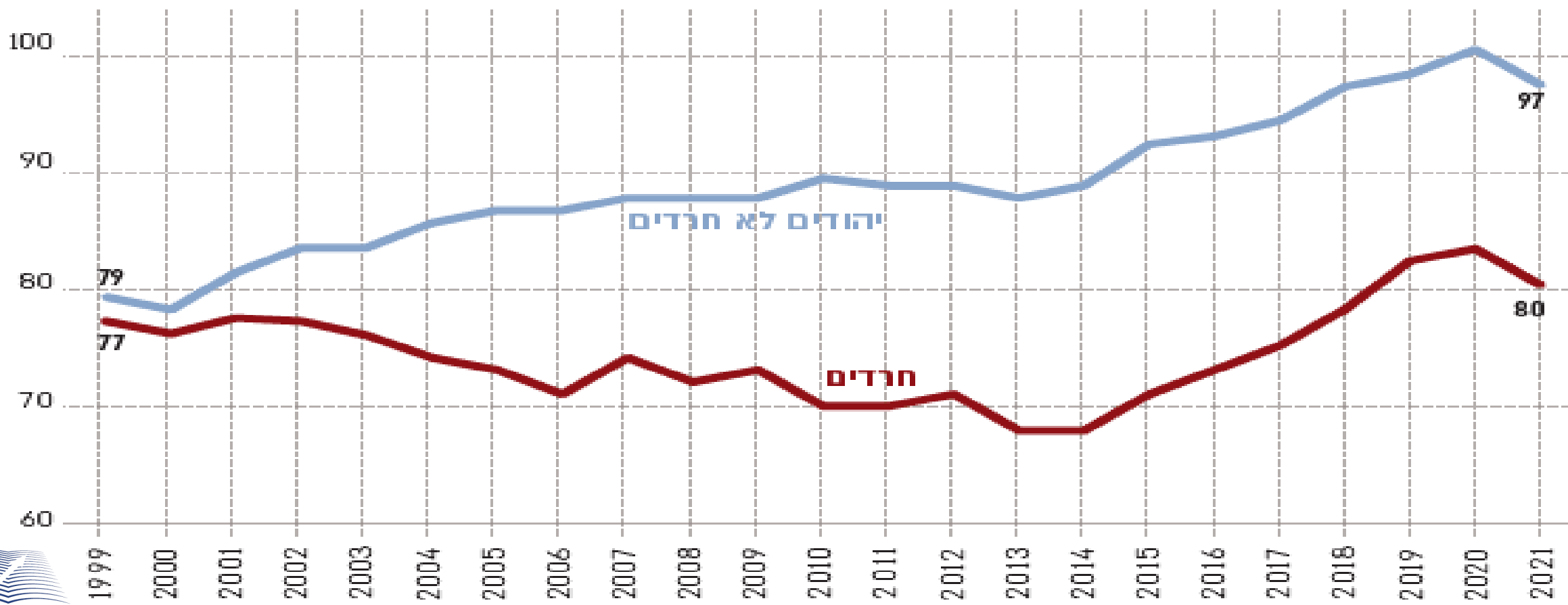
פערי המחירים בין יהודים לא חרדים התרחבו אך היחס בינם נותר יציב

מחיר דירה ממוצע בעת רכישה לפי מגזר, בשקלים, 2021-1999

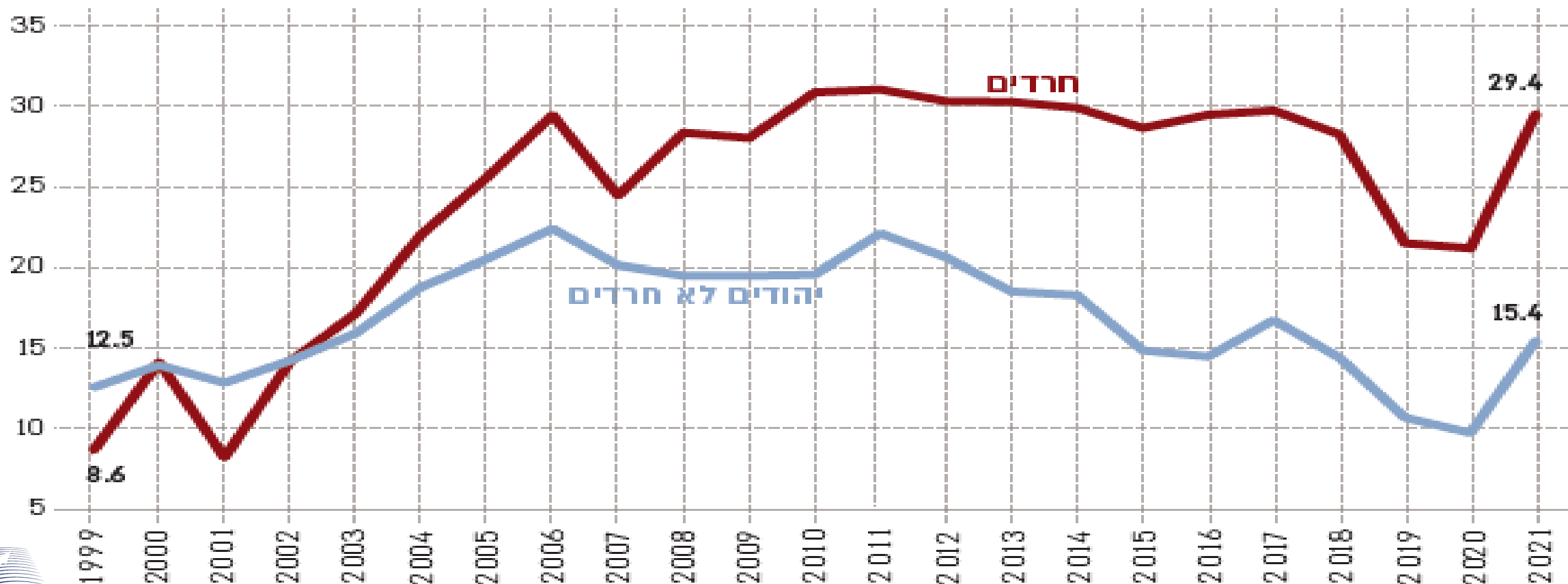
למרות גודל המשפחה חרדים קונים דירות קטנות יותר מיהודים לא חרדים

שטח חציוני של דירות שנרכשו לפי מגזר, בת"ר, 1999-2021

חרדים קונים כיום דירות ישנות פי 2 מאלו שרוכשים יהודים לא חרדים

גיל דירה חציוני בעת רכישה לפי מגזר, בשנים 1999-2021

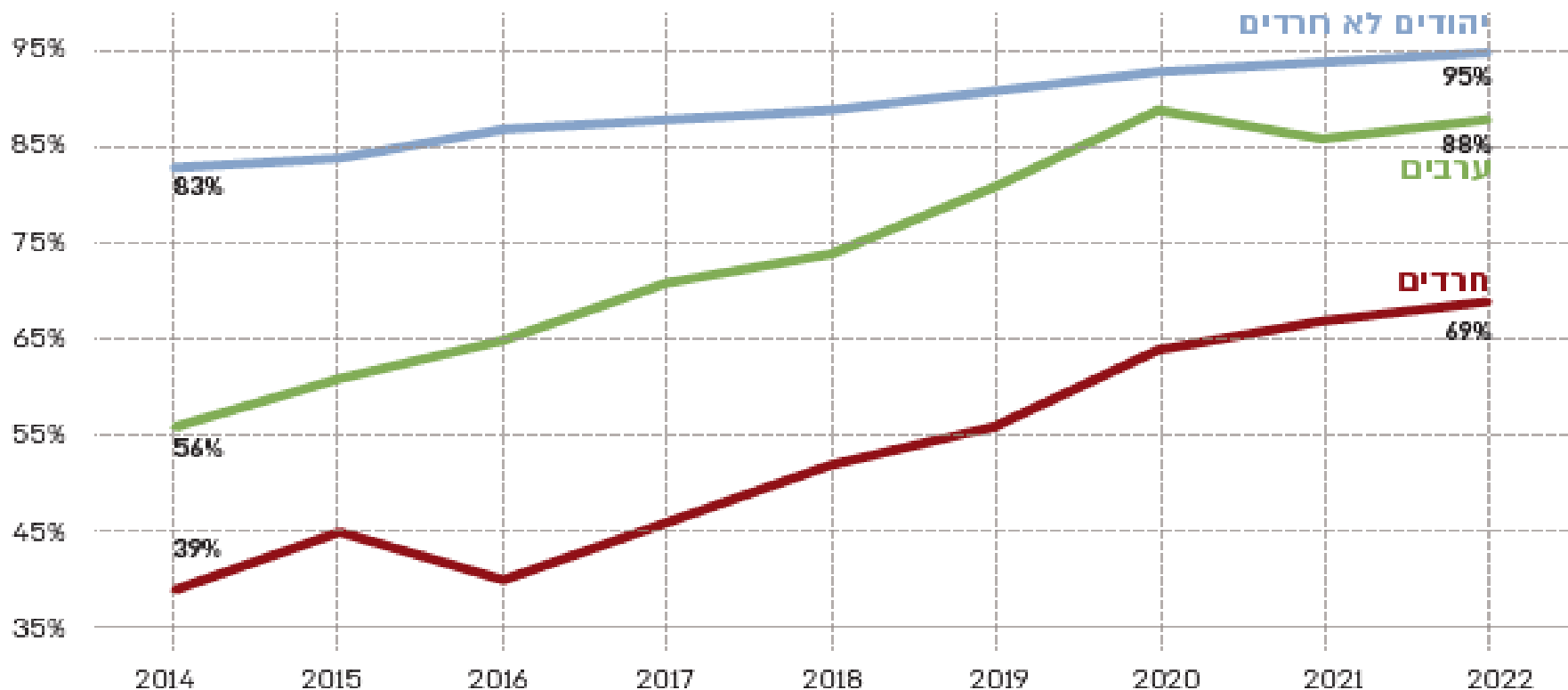
דיגיטציה

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

זינוק בשיעור המשפחות החרדיות המחוברות לאינטרנט (69%)

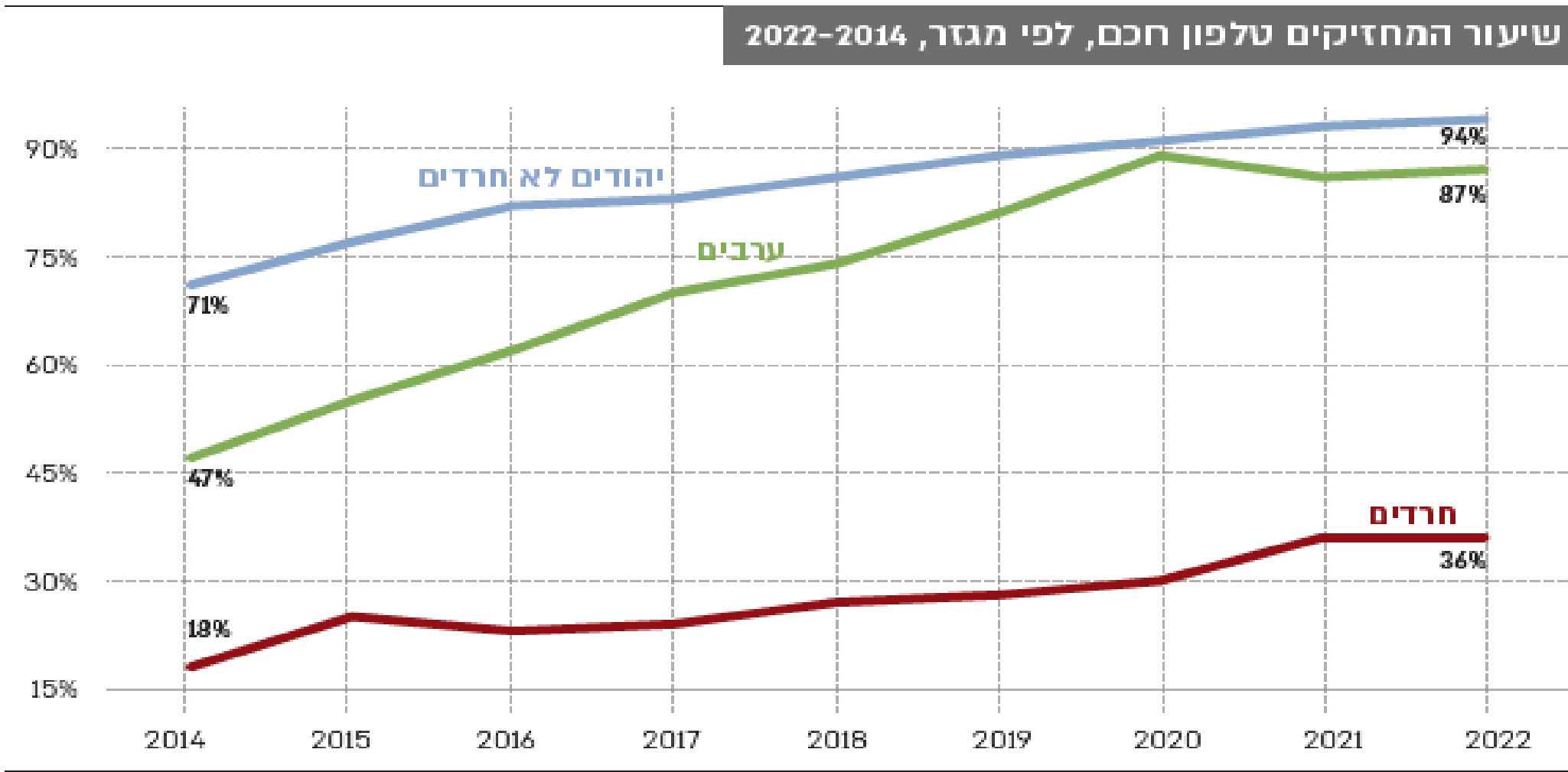
שיעור הבתים המחוברים לאינטרנט, לפי מגזר, 2014-2022

מקור: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לנתוני הסקר החברתי

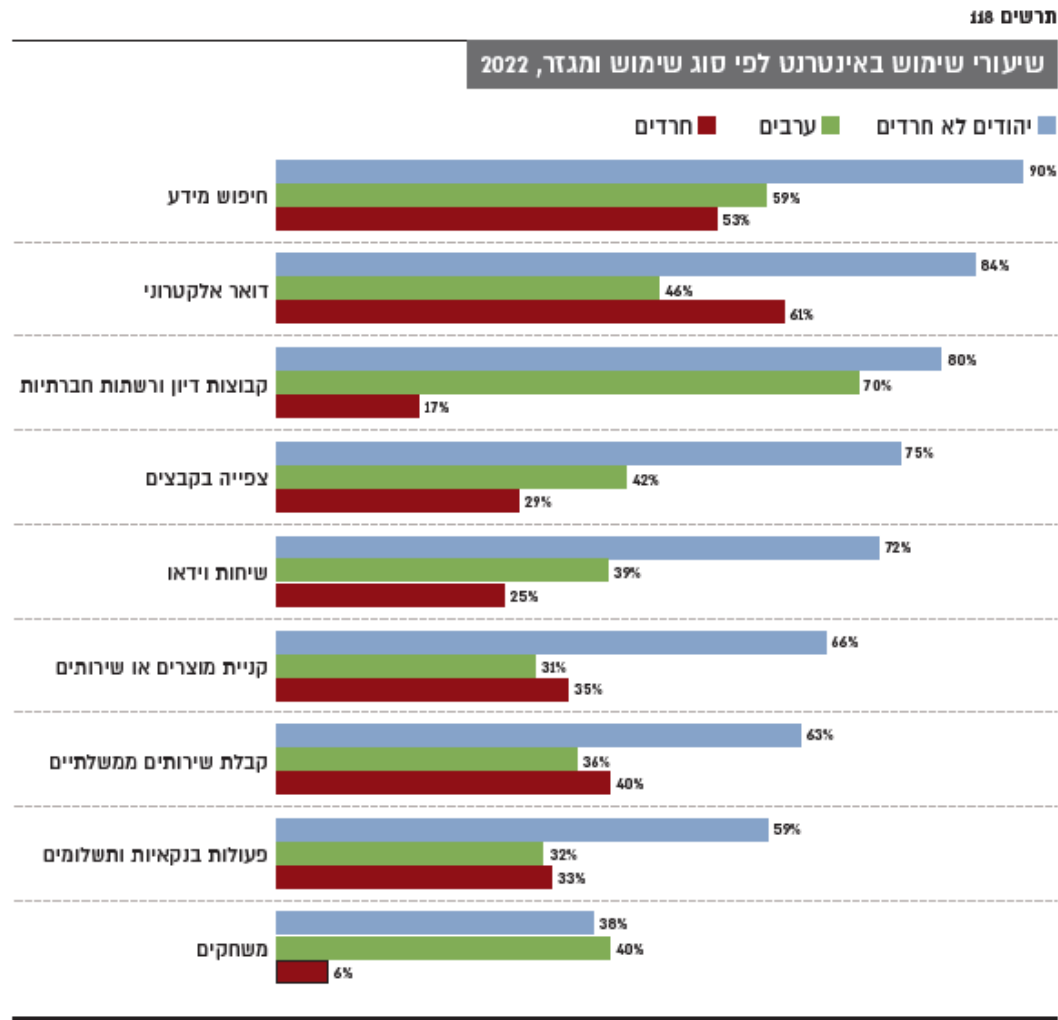
שיעור החרדים המחזיקים טלפון חכם, לפי מגזר, 2014-2022

קוד: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לעתוני הסקר החברתי

חרדים משתמשים באינטרנט יותר מערבים - לקניות, שירותים ממשלתיים, דואר אלקטרוני ותשלום חשבונות

מקור: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לנתוני הסקר החברתי

סיכום

- החברה החרדית נמצאת בתקופה של תמורות ושינויים הבאים לידי ביטוי בתחומים רבים:
- פריון הילודה נמצא בשפל של 40 שנה והאומדנים לגבי גודלה הנוכחי והעתידי עודכנו כלפי מטה
- ההשכלה, בתעסוקה והשכר במגמת עלייה אך אצל הגברים היא איטית מאוד והם נותרים מאחור
- בדיור ניכר כי הציבור החרדי פונה בלית ברירה אל הפריפריה בגין הקושי הכלכלי לרכוש דירות במרכז
- בדיגיטציה חל לאחרונה זינוק בשיעורי השימוש באינטרנט ובטלפונים חכמים אשר הכפילו עצמם ב-8 השנים האחרונות
- מגמות אלו מלמדות על תהליך התכנסות הדרגתי של החברה החרדית למודל כלכלי/חברתי יותר בר-קיימא.
- **עם זאת הקצב האיטי של השינויים בקרב הגברים עלול להביא למציאות של דור אבוד (או שניים) – אשר ייכנס בשיעורים גבוהים אל שוק העבודה – אך עדיין יסבול משכר נמוך מאוד ומעוני.**

תודה

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

<https://data.machon.org.il/>

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות